

December
12-13+15.
2019

Finzi, Brahms
Berlioz
Frang, Mørk
Elder

Műsor

Vilde Frang, hegedű

Truls Mørk, cselló

Vezényel: Sir Mark Elder

Finzi

Levélhullás, Op. 20 (10')

Brahms

a-moll kettősverseny hegedűre és csellóra, Op. 102 (33')

(I. Allegro, II. Andante, III. Vivace non troppo)

szünet

Berlioz

Fantasztikus szimfónia, Op. 14 (55')

(I. Álmodozások – szenvedélyek, II. Bál, III. Jelenet a mezőkön,
IV. Menetelés a vesztőhelyre, V. Boszorkányszombat)

A művekről

Gerald Finzi

Levélhullás, Op. 20

„Kevés művész volt oly élesen tudatában az ifjú évek mulandóságának és földi életünk rövidségének, mint Gerald Finzi (1901–1956). Melankólia, »angolság«, a veszteség előérzetével és a halál árnyékával színezett pasztorális karakter – ezek jellemzik műveit” – foglalta össze egy méltatója a végletesen érzékeny, introvertált brit komponista művészetének főbb jegyeit. Zeneszerzés-tanulmányait magánúton végezte, és aktív éveit a komponáláson kívül különféle „mentőakcióknak” szentelte. Megszállottan gyűjtötte és tette közzé 18. századi angol zeneszerzők műveit, melyeket az általa alapított vonószenekarral elő is adott. Rajongott az angol filozófiai és irodalmi művekért, melyekből 3000 kötetes könyvtárat gyűjtött össze. Vidéki házának kertjében, ahol időkapszulát ásott el kedvenc verseivel és saját dalaival, hasonló elkötelezettséggel természetelte a kihálás szélére sodródott angol almafajtákat.

A ma este elhangzó Levélhullás évtizedeken átívelő munka eredménye. Finzi 1926 és 1929 között vázolta fel az eredetileg egy kamaraszimfónia első tételének szánt elégiát, amelyet később egy évszakok ihlette kompozíció, A rügy, a virág és a bogyó zárótételének szánt. Finzi a „bogyóból” 1940-ben kézzongorás verziót készített, melynek nagyzenekari hangszerelésébe is belefogott. Ebből született meg a Levélhullás, melynek címét jellemző módon a 16–17. századi angol billentyűs zene legfontosabb forrásából, a Fitzwilliam Virginal Book egyik darabjától kölcsönözte az elégiához. A hangszerelés a komponista korai halála miatt alig a feléig készült el: a munkát Howard Ferguson, a szerző barátja fejezte be nem sokkal Finzi halála után.

Érdekességek Finzi a mű első változatát 1929-ben készítette el; a BFZ műsorán még nem szerepelt a darab.

Mi történt 1929-ben? a New York-i tőzsdekrachhal kezdetét vette a nagy gazdasági világválság / Megjelent Alfred Döblin Berlin, Alexanderplatz című regénye / New Yorkban a Cézanne, Gauguin, Seurat és van Gogh képeiből rendezett kiállítással megnyílt a Museum of Modern Art / Varsóban bemutatták Karol Szymanowski Stabat Materét

Johannes Brahms a-moll kettősverseny hegedűre és csellóra, Op. 102

A nagyromantika emblematikus zeneművének keletkezéstörténete egy nagyromantikus regényhez elegendő érzelmes fordulattal bír. Főszereplői, Johannes Brahms (1833–1897) és Joachim József (1831–1907) 1853-ban találkoztak először, és radikálisan eltérő társadalmi háttérük ellenére előbb intenzív szakmai kapcsolat, majd barátság szövődött közöttük. Joachim Liszthez és Schumannhoz írott ajánlásokkal látta el Brahmsot, aki pedig több kompozíciót is írt Joachim számára – többek között a D-dúr hegedűversenyt.

Joachim 1863-ban feleségül vette Amalie Schneeweiss énekesnőt. Két évtizednyi házasság után azonban megvádolta az asszonyt, hogy hatodik gyermeküknek nem ő, hanem Brahms kiadója, Fritz Simrock az apja. Az ügyből válóper lett, a bírósági tárgyaláson pedig éppen az a Brahms által Amalie-hoz írott levél vált perdöntővé, amelyben a komponista egyértelműen állást foglalt az asszony ártatlansága mellett. Joachim ezután minden kapcsolatot megszakított Brahmszal, bár műveit továbbra is játszotta. A két férfi négy éven át nem beszélt egymással. 1887 nyarán azonban Brahms – saját bevallása szerint – „nem tudott ellenállni egy hegedű-cselló kettősverseny megírására buzdító ihletnek”. A háromteteles mű megszületéséről szerény és szelíd hangvételű levélben tájékoztatta elhidegült barátját. „Ha küldesz egy lapot, amin egyszerűen annyi áll: »Lemondok róla«, úgy tisztában vagyok a továbbiakkal, és szót se többet erről” – írta Joachimnak. Levele és szándéka azonban célt ért: Joachim elfogadta az engesztelő ajándékot.

Érdekességek A kettősversenyt 1887. október 18-án mutatták be Kölnben, Joachim József (hegedű) és Robert Hausmann (cselló) szólójával, a szerző vezényletével; a Fesztiválzenekar legutóbb 2008. március 16-án Budapesten játszotta Leonidasz Kavakosz és Perényi Miklós közreműködésével, Pinchas Steinberg vezényletével.

Mi történt 1887-ben? Párizsban elkezdték építeni az Eiffel-tornyot / Kresz Géza kezdeményezésére megalakult a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület / August Strindberg megírta Az apa című drámáját / a milánói La Scalában bemutatták Giuseppe Verdi Otello című operáját / megjelent Friedrich Nietzsche A morál genealógiája című műve

Hector Berlioz

Fantasztikus szimfónia, Op. 14

Hector Berlioz (1803–1869) nem tudott zongorázni. Ha meggondoljuk, hogy kortársainak döntő többsége a zongorával szinte összesőve komponált, ezt a tényt a művészi önkifejezés útjában álló akadálnak is tekinthetnénk. Valószínű azonban, hogy Berlioz „védjegye”, az egészen kivételes hangszerelő tehetség nagyrészt épp ennek a hiányosságnak köszönhetően bontakozott ki.

Leghíresebb műve, a Fantasztikus szimfónia is bőséges tárháza a sosem hallott hangszínáryalatoknak. De különleges a darab öttételes felépítése is (a hagyományosan négytételes szerkezettel szemben) – ebben bizonyára Beethoven 6. szimfóniája szolgált mintául. Ugyancsak a Pastoraléhoz hasonlóan a Fantasztikus szimfónia is az ún. programszimfóniák csoportjába tartozik, a kora romantika esztétikájának (vagy ha úgy tetszik: kliséinek) minden ízében megfelelő, szélsőségesen érzelmes, a rémálmok és víziók (tehát a fantasztikum) ingoványába merülő háttértörténettel, amelyet Peter Bloom összefoglalásában idézünk: „A történet főszereplője egy fiatal zeneszerző (...). Szívét foglyul ejti egy nő, ki nem viszonzza szerelmét. A nő képe mindenhol üldözi, állandóan egy különös dallam kíséretében [ez az I. tétel lassú bevezetője után, a gyors rész élén hangzik el először]. A férfi végül megkísérel ópiummal véget vetni életének (ahogy akkoriban sok visszautasított szerelmes tette).

De mert az ópiumtól csak a delírium állapotába kerül, azt képzelettel, meggyilkolta szerelmét, majd hitvány gonosztettéért kivégezték. Ezután még is viszontlátja végzete asszonyát, aki ezúttal közönséges prostituáltként vesz részt a temetését kísérő sátáni orgián."

A szimfónia műfaj történeti szempontból fontos újítása, hogy a rögeszmés szeretett asszonyt jelképező dallam változó karakterrel, de minden tételben felbukkan, szoros kapcsolatot teremtve az egyes részek között. Liszt Ferenc vagy Richard Strauss szimfonikus költeményei nem léteznének e technika nélkül. Hasonló erővel hatott az utókorra a boszorkányos zárótétel Dies irae-idézete: a gregorián halotti mise híres dallama Berlioznak köszönhetően zeng ott sok más mű között Liszt és Saint-Saëns Haláltáncában, Csajkovszkij Manfréd-szimfóniájában, Rachmaninov Rapszódia egy Paganini-témára című darabjában – sőt a Ragyogás című kultikus horrorfilm főcímenéjében is. **Mikusi Eszter**

Érdekességek A szimfóniát 1830. december 5-én Párizsban mutatták be, Antoine Habeneck vezényletével; a Fesztiválzenekar legutóbb 2011. február 12-én Budapesten játszotta, Pinchas Steinberg vezényletével.

Mi történt 1830-ban? a júliusi forradalom megdöntötte a Bourbon-ház uralmát, Franciaország alkotmányos monarchia lett / napvilágot látott Széchenyi István Hitel című műve / megjelent Stendhal Vörös és fekete című regénye / Eugène Delacroix megfestette A szabadság vezeti a népet című képét / Varsóban a szerző szólójával bemutatták Frédéric Chopin 1. zongoraversenyét

Budapesti Fesztiválzenekar

Fischer Iván 1983-ban alapította a Budapesti Fesztiválzenekart Kocsis Zoltánnal. Az együttes a kezdetektől az igényes muzsikálást és a közönség sokoldalú szolgálatát tűzte ki célul. Ma a világ tíz legjobb zenekara között tartják számon. A nemzetközi zenei élet legfontosabb fesztiváljain és koncerthelyszínein lépnek fel a bécsi Musikvereintől a New York-i Carnegie Hallig. A BFZ kétszer nyerte el a Gramophone-díjat, egyszer pedig Grammy-díjra is jelölték. Az együttes innovatív koncertjei (Autizmusbarát Kakaókoncert, Titokkoncert, Midnight Music, ConCERTino, TérTáncKoncert, Közösségi Hét) világszerte egyedülállóak és híressek. A zenekar operaprodukcióit Fischer Iván vezényli és rendezi. Előadásait meghívták a Mostly Mozart Fesztiválra, az Edinburgh-i Nemzetközi Fesztiválra és az Abu-dzabi Fesztiválra is. Fischer Iván 2018-ban megalapította a Vicenzai Operafesztivált.

Vilde Frang

Mély muzikalitása a fiatal művészgeneráció egyik legkiemelkedőbb és legeredetibb képviselőjévé avatja. 2012-ben elnyerte a Credit Suisse Fiatal Művészek Díját, és lehetőséget kapott a bemutatkozásra a Lucerne-i Fesztiválon a Bernard Haitink vezette Bécsi Filharmonikusokkal. A világ vezető zenekarainak visszatérő vendége; 2016-ban nagy sikerrel debütált a Sir Simon Rattle vezette Berliini Filharmonikusokkal. Az idei évadban első alkalommal koncertezik a Bajor Állami Zenekarral, a Les Siècles zenekarral és a Londoni Szimfonikusokkal, valamint fellép a zürichi Tonhalle Zenekarral, a Cleveland Zenekarral, a berlini Német Szimfonikus Zenekarral és a BBC Szimfonikusokkal is. Vilde Frang a Warner Classics exkluzív művésze, lemezfelvételeit számos díjjal jutalmazták (Classic BRIT Díj, Diapason d'Or, Grand Prix du Disque, Deutsche Schallplattenpreis, ECHO Klassik Díj).

VILDE FRANG

TRULS MØRK

SIR MARK ELDER

Truls Mørk

A világhírű csellóművész olyan élvonalbeli zenekarokkal koncertezik, mint az Orchestre de Paris, a Berliini, Bécsi és Müncheni Filharmonikusok, a Philharmonia és a Londoni Filharmonikus Zenekar, a Gewandhaus Zenekar, a New York-i és Los Angeles-i Filharmonikusok, olyan karmesterek pálcája alatt, mint Mariss Jansons, David Zinman, Manfred Honeck, Gustavo Dudamel, Sir Simon Rattle, Kent Nagano, Yannick Nézet-Séguin vagy Christoph Eschenbach. A 2019/20-as évadban fellép a Bostoni Szimfonikusokkal és a Cleveland Zenekarral, a Concertgebouw Zenekarral, a Rotterdami Filharmonikusokkal, valamint a Londoni Szimfonikusokkal a londoni Barbican Hallban és a frankfurti Alte Operben. A Royal Festival Hallban és a Lincoln Centerben tartott sikeres tavalyi koncertek után Truls Mørk lesz a szólistája Esa-Pekka Salonen csellóversenyének, amelyet ezúttal Japánban mutatnak be a szerző vezette Philharmonia Zenekarral.

Sir Mark Elder

Sir Mark Elder 2000 szeptembere óta a Hallé Zenekar zeneigazgatója. Ezt megelőzően az Angol Nemzeti Opera zeneigazgatójaként (1979–1993), illetve a BBC Szimfonikusok és Birmingham Város Szimfonikus Zenekarának első vendégkarmestereként dolgozott. Rendszeresen fellép a világ számos vezető együttesével, a Felvilágosodás Kora Zenekarának első művésze, valamint évek óta visszatérő vendég a BBC Proms fesztiválon. Hosszú ideje sikerrel működik együtt a Királyi Operaházzal, és olyan rangos színházakban vezényel, mint a Metropolitan Opera, a Párizsi Opera vagy a Glyndebourne-i Fesztiválopera. Sir Mark Elder volt az első angol karmester, aki új produkciót mutatott be a Bayreuth-i Fesztiválon. A Királyi Filharmóniai Társaság 2006 májusában az év karmestérének választotta, 2011-ben pedig a Társaság tiszteletbeli tagja lett.

Zenészek

I. hegedű Major Tamás (koncertmester), Biró Ágnes,
Czenke Csaba, Eckhardt Violetta, Gál-Tamási Mária, Gulyás Emese,
Hrib Radu, Illési Erika, Iván Tímea, Kádár István, Kostyál Péter,
Lesták Bedő Eszter, Oláh Gyöngyvér, Sipos Gábor

II. hegedű Pilz János, Bodó Antónia, Czirók Györgyi, Gátay Tibor,
Haják Krisztina, Rosa Hartly, Lezsák Zsófia, Molnár Noémi,
Mózes Anikó, Szabó Levente, Szefcsik Zsolt, Szlávik Zsuzsanna

Brácsa Gálfi Csaba, Bodolai Cecília, Bolyki László, Fazekas György,
Fekete Zoltán, Juhász Barna, Polónyi István, Rajncsák István,
Reinhardt Nikoletta, Yamamoto Nao

Cselló Szabó Péter, Dvorák Lajos, Eckhardt Éva, Kertész György,
Liptai Gabriella, Mahdi Kousay, Mód Orsolya, Sovány Rita

Nagybőgő Fejérvári Zsolt, Martos Attila, Kaszás Károly,
Lévai László, Sipos Csaba, Naomi Shaham

Fuvola Pivon Gabriella, Jóföldi Anett, Varga Fruzsina

Oboa Johannes Grosso, Berta Beáta, Marie-Noëlle Perreau

Klarinét Ács Ákos, Csalló Roland, Szitka Rudolf

Fagott Tallián Dániel, Duffek Mihály, Gordon Fantini, Patkós Sándor

Kürt Szőke Zoltán, Bereczky Dávid, Nagy Zsombor, Szabó András

Trombita Csikota Gergely, Czeglédi Zsolt, Póti Tamás, Tóth Zoltán

Harsona Szakszon Balázs, Sztán Attila, Wagner Csaba

Tuba Bazsinka József, Diego Valls Ortega

Timpani Dénes Roland, Fábry Boglárka

Ütőhangszerek Boris Boudinov, Herboly László, Kurcsák István

Hárfa Polónyi Ágnes, Rosanna Rolton

BFZ-hírek

Táncoljon egyet Fischer Ivánnal!

Zene és tánc az 1920-as évek hangulatában, Gerbeaud-vacsora és különleges borválogatás, aukció Winkler Nóra vezetésével, exkluzív tételekkel, tombola értékes nyereményekkel. Várjuk Önöket és Barátaikat a BFZ első adománygyűjtő báljára 2020. január 31-én, ahol első alkalommal áll össze a Fesztiválzenekar big bandje. Adománygyűjtő bálunk bevételét a zenekar ingyenes Közösségi Heteinek megvalósítására fordítjuk, hogy mindenki osztozhasson a zene varázslatában. A bálról részletesen a www.bfz.hu oldalon olvashatnak.

Amatőrök vezénylik a Fesztiválzenekart

Ritkán nyílik lehetősége valakinek arra, hogy megvalósítsa régen dédelgetett, gyerekkori álmait. A Budapesti Fesztiválzenekar és a Müpa négy embernek most biztosan segít ebben. Először hirdettünk amatőröknek karmesterpályázatot, melynek eredményeként egy jogász, egy aneszteziológus, egy korrepetitor és egy csellóművész vezényelheti 2020. február 2-án a Beethoven-maratonon a Budapesti Fesztiválzenekart a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben – telt ház előtt. Szurkoljanak nekik Önök is, a róluk készült rövid videót pedig nézzék meg honlapunkon, a www.bfz.hu oldalon.

Ajánljuk még

Január 19–20.

Müpa, Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Beethoven, Schumann

Beethoven: D-dúr hegedűverseny, Op. 61

Schumann: 2. (C-dúr) szimfónia, Op. 61

Benjamin Beilman (hegedű)

Vezényel: Marek Janowski

Február 15–16–17.

Müpa, Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Mahler

Mahler: Gyermekekgyászdalok;

5. (cisz-moll) szimfónia

Gerhild Romberger (mezzoszoprán)

Vezényel: Fischer Iván

Március 19–20–21.

Müpa, Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Strauss, Sibelius, Mahler

R. Strauss: A rózsalovag – 1. keringőssorozat

Sibelius: d-moll hegedűverseny, Op. 47

Mahler: Adagio a 10. (Fisz-dúr) szimfóniából

R. Strauss: Till Eulenspiegel vidám csínyjei

Patricia Kopatchinskaja (hegedű)

Vezényel: Fischer Iván

Támogatói Klub 2019-20

A karmester köre

Arany fokozat 220volt.hu, Walter Katalin
Ezüst fokozat Bernhard Hulla, Illés Gábor,
Nicholas Kabcenell és Gudor Orsolya, Simor
András, Szecskay Ügyvédi Iroda, Sylvia Tóth,
Vámos György dr., Hubertus von Wulffen
Bronz fokozat Stephen Benko, Bojár Gábor
és felesége, Zanker Zsuzsanna dr., Élő Nóra

Mecénásaink

Arany Bottka Erzsébet dr. és Feldmájer Péter
dr., אליעזר יצחק בן אברהם, John Farago, Ferjentsik
Miklós dr., Juhász Zoltán hangszerésmester,
Meinczinger-Krug Zsuzsanna és Krug Armin,
Mosonyi Ágnes, Rényi Andrea és Straub
Elek, Szelényi Iván, Varga Júlia, Zsámboki
Gabriella dr.

Ezüst Arriba Taqueria, Balázs Árpád és
Dénes Andrea, Bognár Péter – Vaya Travel
Kft., Richard Brasher, Bródy Péter dr. és Ildikó,
Csépe Valéria dr., Csík Gabriella dr., Garai
Ferenc és Győri Zsuzsanna dr., György Pál dr.
és Simon Ágnes, Jalsovszky Ügyvédi Iroda,
Kertész Gabriella dr., közégyező, Kiss Viktor
dr., Kohlrusz Milán és Szabó Dária, Köves
Ildikó és Sparing László, Lányi Zoltán dr. ügy-
véd, Lengyel Péter, Marschall Miklós, Már-
tonfi Attila, Mécs Endre, Mészáros János és
Mészárosné dr. Bende Hedvig Mária, Nyitrai
István, SBGK Ügyvédi Iroda, Szamosi Katalin
dr., Sólyom Éva dr., Steiner László, David és
Petra Thompson, Varga Ildikó dr., Varsányi
Katalin és Pál, Vihar Judit dr., Zoltán Ágnes
és István

Bronz Bacher Gusztáv, Bakró-Nagy Mari-
anne, Barta Péter, Beghetto Klára, Berger
Györgyné, Boros István, Bócs Ferenc, Burger
Balogh Ingeborg, Csillag György dr., Drexler
Miklós, Egervári Gábor dr., Gergely Pál dr.,
Fortuna Galéria, Göczőné Magyar Andrea,
Göncz Kinga és Benedek László dr., Gyarmati
György, Hanák Gábor, Hancz László és Mester
Éva, Havass Miklós, Horváth Ágnes dr., Hor-

váth Jánosné dr. és Fekete István, Suzanne
Huebner, Kalmár György, Kelemenné dr.
Visky Katalin, Király Éva, Király Júlia, Komá-
romy Péter dr. és Pollák Katalin dr., Kökény
Mihály dr. és Stiller Mária, Lantos István dr.,
László András – Professional Orvosi Kft., Ri-
chard Lock, Markovich György dr., Molnár
Gábor dr., Németvölgyi Ágnes, Pre-Tax Kft.,
Sáfár László dr., Salgó Judit, Sági Lajosné,
Sík Endre és az unokák, Soltész + Soltész Kft.,
Somfai Éva dr. – Somfai és Társai Iparjogi Kft.,
Surányi Sándor és Sándorné, Szántó Csaba,
Szauer Péter, Szegvári Mária dr., Székely Zoltán,
Szilágyi Béláné, Szilágyi Éva és Horváth
Péter, Szőke Helga és András, Tóth Gábor és
felesége, Vámos Tibor, Zachár Zsófia és 3
anonim támogató

Pártoló tagjaink

Arany Bakonyi Árpád Móric dr. és felesége,
Bálint Andrásné dr., Bánáti Mária, Barna Ju-
dit dr., Barta Pál, Batta Mária, Bittner Péterné,
Dögei Anna, Eisler Péter dr., James és Maria
Eliason , Felkai Tamás, Gala Tours, Garics
Zoltánné, Gerő Katalin dr., Karl Philip Hall,
Hargitai Tibor, Holéci József, Juvancz Beáta,
Kelemen László dr., Kiss Erzsébet, Kocsány
János, Kraici Márton és Kraiciné dr. Szokoly
Mária, Lantos Mihály és Berkes Zsuzsanna
dr., László Attila, Madách Zsuzsanna, Mészá-
ros Balázs, Nyárádiné dr. Szabady Judit, Pak-
sy László dr., Pálfia Judit dr., Reich Tamás,
Cash Back Hungary Kft., Soltész Anikó dr.,
Somogyi Éva és Horváth László, Spohn Fe-
renc, Szabó & Szomor Ügyvédi Iroda, Szever
Zsuzsanna dr. és Dalos Mihály, Szigeti Éva
dr., Tanos Zsuzsa, Tárnok Gyöngyi, Tátrai
Ágnes és 6 anonim támogató

Ezüst Alföldi István, Ambrus Ágnes dr.,
Apáthy István, Bálint Péter, Bárd Anna, Barta
Éva, Beck Éva, Bende Zoltán, Benedek Andor,
Benedek János, Bérczi Gábor, Berényi Gábor
és Pető Katalin dr., Bertalan Éva dr., Böszörmé-
nyi Katalin dr., Csanádi Judit, Csernay László
dr., Csomós András, Dévai Tibor és felesége,
Esztervári Adrienn, Falus András dr., Farkas
Gábor, Feldmájer Ágnes és Sándor, Feldmájer
Máté, Földényi Éva, Fűredi Gábor, Galambos
Imréné dr., Gálosi György, Gálosi Juli, Géta
Center Kft., Gordon Pál, Goszták Mária és
Madaras Olga, Greiner Ákos, Gyöngy István,
Gyulai András, Halász Anna, Halász Gábor
dr., Hegedűs Andrásné, Hegyes Erzsébet dr.
és Szolnoki Gábor, Hornung Hajnalka és

János, Horváth Anna, Horváth István dr., Horváth László, Horváthné Szakonyi Mirella, Hónig Gábor, Ihász Márta és Spollár József, Jáger Gyula, Kabódi Erzsébet, Kabódi Ferenc, Kabódi Mátyás, Kádi Anna, Keviczky László, Kiss Attila, Komlósi Zsolt, Kőszegi László, Kutas Magdolna, Ladányi Viktória, Lázár József, Lehardt Imre, Löwenberg Gábor és Radó Julianna dr., Makai Katalin dr. és Ungár János, Malatinszky István, Márton János, Matskási István dr., Mohácsi Endréné, Mosonyi Annamária dr., Nagy István, Nagy Mária Éva, Ottó Mária, Patkós Katalin, Patyánik Mihály dr., Péley Bernadette, Pelle Gáborné, Prágai Éva, Ráduly-Kiss Sarolta Ilona, Révai Péter dr., Rimanóczy Zoltán, Rónai Tiborné, Sitkei Éva dr., Sivó Róbert, Szabó Klári, Szentesi Péter dr., Szent-Martoni Mária, Tábor István dr., Tatrai Zsuzsanna, Theatrum Mundi Irodalmi és Színházi Ügynökség, Geoffrey Thomas, Tihanyi Ferenc, Tokaji Nagy Erzsébet, Tolcsvai Rózsa, Torma Kálmán, Tóth Katalin, Tóth Kinga, Tóth Mihály és neje, Valis Éva Márta, Váradai János, Váradai Mónika dr., Varga Péter, Végh Józsefné, Veress Mariann, Vigh János, Vörös Imre, Zeidler Gerdné és 14 anonim támogató

Bronz Abonyi Iván dr., Ábrahám Zoltán, Agócs Ágnes, Alaxai Rózsa, Almási Józsefné dr., Andrási Andor és Pusztai Éva, Árvay Jánosné, Bakainé Kisfűgedi Tünde, Bálint Ferencné, Balogh Edit, Baltay Mária, Banai Endréné dr., Bánki Ervinné, Baranyi Éva dr., Barczikay László, Barsi Gusztáv dr., Benczédi Krisztina, Benkő Judit dr., Berecz József, Boda Zsuzsanna, Bodor József, Bogdán Istvánné, Bognár Béla dr., Bolyó Ilona Aranka dr., Borisza József, Bölöni Eszter, Bumberák József dr., Buzás Viktória, Csillag Beáta, Csurgó Ottóné dr., Danziger György dr., Deák Ágnes, Deák János, Dorogi Gabriella, Dósa Tamara, Duba Andrea dr., Erdős Erzsébet dr., Fáberné Fejes Katalin és Fáber András, Fábian András, Falus Péter, Faragóné Ható Katalin, Fehéregyházi Zsuzsa, Feldmájer Györgyi és Benedek Zsolt, Félegyházi Pál, Félix László, Földes Iván dr. és Zsuzsa, Francsicsné dr. Czinege Erzsébet, Gadzsokova Kraszimira, Gál Mátyásné, Gál Nóra dr., Gallasz József, Garai Anikó, Genti György dr., Gerő Judit, Gerő Zsolt dr., Gervai Judit dr., Gidáli Júlia dr., Glatt Gábor, Guti Péter, Gyarmati Béla, Gyulai József dr., Hajdu András dr., Halász Péterné, Halbrohr Pál, Halmágyi Gyöngyvér, Halmos Judit és Magyar Mihály, Hámori Ferenc, Harsányiné

Sélyei Ágnes, Havas Ágnes, Havas István dr., Havas Katalin, Hegyközi Ilona, Heller Judit, Herczeg Ferenc, Hetényi Ágnes, Hollós Sándor dr., Horváth István dr., Inkei Péter, Jáki János, Jakob Károly, Jankó Katalin, Jászberényi Hanna, Jenei Gábor, Jeney Sarolta, Kálmán Istvánné dr., Kappelné Haraszty Noémi, Kardos István, Kárpáti András, Kárpáti Margit, Kelemen Antal, Kelemen Zsolt, Kerékgyártó Kálmán, Kerényi Gyula, Kertész Zsuzsanna dr., Keve Károly, Kis Ádám, Kiss Balázsné, Kiss Lászlóné, Kitzinger Dávid, Klinga Ágnes, Kneisz Ferenc, Kondor András, Kónya Albert, Kónya Katalin dr., Korodi Mihály és Magyar Zsuzsanna, Kósa Jánosné, Koszorú Lajos, Kovács Katalin, Kovács Zsuzsanna, Kovács Zsuzsanna dr., Kriston József dr., Láner Judit, Lantos Gáborné dr., Lehel Erzsébet Katalin, Lendvayné dr. Győrik Gabriella, Lévai Judit dr., Liliom Károly, Lovas Jánosné, Maár Judit dr. és Krokovay Zsolt dr., Major György dr., Máté András, Matos Lászlóné dr., Meitner Tamás, Meleghegyi Józsefné, Mélykúti Ilona, Mészáros Sándorné, Mezei Katalin, Molnár Gáborné, Monoki Klára, Muth János, Nagy Ákos, Nagy Boldizsár, Nagy Ervinné, Nagy Gábor, Nagy Judit dr., Németh Zsófia, Novák József György, Pallag Tibor, Pálné Kutasi Éva és Banász Andrásné, Palotai Valéria, Pankotai Csaba, Pankotainé Lux Margit, Pével Iván dr., Pernesz Péterné, Pethő Anna dr., Petrucz György, Petur Márta, Pongó Judit, Rác Zsuzsanna, Rózsa Gyula, Rudas Jánosné, Rutkai Ágnes, Sáfár Judit, Schaffler György, Sikóné dr. Horváth Ágnes, Simon Erzsébet, Soltész András, Solti bérletesek baráti köre (Sáska Géza, Wollák Katalin és Laki Mihály), Süveges Márta dr., Szabó Márta, Szabó Piroska dr. és Oláh Ruben dr., Szabóné Farkas Anikó, Székely Anna, Székely Józsefné dr., Szekeres Sándorné, Szepesi László, Sziráki Edit, Szomor Márta és Rimanóczy Kálmán, Szőke Marianna, Szőnyi Péterné, Szörcei Zsuzsa, Sztrinkai László dr., Tardos Julianna, Thuróczy Györgyné dr., Török Ilona, Törökné Halász Zsuzsanna, Ujvári Tibor, Ungár Péter, Vajda János és Radnai Mónika, Vajda Julianna dr., Váradai Balázs, Varga Pál, Varga Veronika, Várkonyi Vera dr., Várnai György dr., Várnai Magdolna és Kajtár István dr., Vass Gabriella, Vassné Mátyók Tinka, Vaszkó Márta, Vidák Jánosné, Volenszky Paula, Wéber László és Arányi Zsuzsanna dr., Zelczerne Déri Erzsébet, Zoltai Józsefné dr. és 48 anonim támogató

Program

Vilde Frang, violin

Truls Mørk, cello

Sir Mark Elder, conductor

Finzi

The Fall of the Leaf, Op. 20 (10')

Brahms

Double Concerto for Violin and Cello in A minor, Op. 102 (33')

(I. Allegro, II. Andante, III. Vivace non troppo)

interval

Berlioz

Symphonie fantastique, Op. 14 (55')

(I. Reveries – Passions, II. A Ball, III. Scene in the Fields,
IV. March to the Scaffold, V. Dream of a Night of the Sabbath)

About the Music

Gerald Finzi

The Fall of the Leaf, Op. 20

"Few artists have been as keenly aware of the transitoriness of youthful years and the brevity of our earthly existence as Gerald Finzi (1901–1956). His works are characterized by melancholia, 'Englishness', and a pastoral mood tainted by a premonition of loss and the shadow of death." Donald Macleod's words give a suggestive impression of the introverted British composer, who studied music privately and dedicated much time to organizing diverse "search parties." Finzi obsessively collected, performed and published the works of 18th-century British composers, but he also had a penchant for British philosophy and literature, collecting a 3000-volume library on these topics. In the garden of his summer house he buried a time capsule containing his own poems and songs, and he passionately grew rare British apple tree varieties.

The genesis of Finzi's *The Fall of the Leaf* stretched over decades. The first version of the elegy was sketched from 1926 to 1929 as the opening movement of a chamber symphony, which he later on planned to use as the finale of a work inspired by the seasons: *The Bud, the Blossom and the Berry*. However, in 1940 Finzi arranged the "berry" for two pianos, and started to work on a version for grand orchestra, eventually issued as *The Fall of the Leaf*, a title he borrowed from the most important collection of 16th and 17th century English keyboard music, the so-called *Fitzwilliam Virginal Book*. Due to the composer's early death, only about half of the instrumentation was completed – the work was rounded off shortly after the composer's death by one of his friends, Howard Ferguson.

Johannes Brahms

Double Concerto for Violin and Cello in A minor, Op. 102

The genesis of this emblematic composition of the grand romantic period abounds in sentimental turns reminding one of a grand romantic novel. The protagonists, Johannes Brahms (1833–1897) and Joseph

Joachim (1831–1907) first met in 1853, establishing intensive professional connections and eventually a friendship notwithstanding their starkly different social background. Joachim provided Brahms with letters of recommendation to Liszt and Schumann, while the latter wrote several compositions for Joachim, among others the Violin Concerto in D major.

In 1863 Joachim married the singer Amalie Schneeweiss. After two decades of marriage, however, he accused his wife of infidelity, suggesting that the father of their sixth son was in fact Fritz Simrock, Brahms's publisher. Joachim sued for divorce, and the case was decided by a letter by Brahms in which he emphatically argued for Amalie's innocence. As a consequence, Joachim cut all personal relationships with the composer, even though he kept playing his music. They did not speak to each other for four long years. In the summer of 1887, nonetheless, Brahms proved (in his own words) "unable to resist the ideas that had been occurring to me for a concerto". He reported the completion of the three-movement work to his disaffected friend with the following words: "If you send me a card which simply says: 'I do without it', that will be quite sufficient for me, and I shall know what to do." But Joachim in fact accepted the expiatory present.

Hector Berlioz

Symphonie fantastique, Op. 14

Hector Berlioz (1803–1869) could not play the piano. Since the vast majority of his colleagues composed in symbiosis with the piano, as it were, this deficiency might seem like an obstacle standing in the way of artistic self-expression. Nevertheless, it seems very likely that Berlioz's "trade-mark," his brilliant orchestration, was partly inspired by this shortcoming. His best-known work, the *Symphonie fantastique* abounds in unheard-of timbral effects. No less irregular, however, is the five-movement structure, although in this respect Beethoven's *Symphony No. 6* offered an obvious model. Just like Beethoven's "Pastoral," the *Symphonie fantastique* is also a programmatic work relying on a fairly sentimental narrative that leads the listener into the marshy realm of fantastic nightmares and visions, and thus fully corresponds to the aesthetic clichés of the early

romantic period. As Peter Bloom has summarized: "This compelling tale has a young composer [...] captivated by a woman who refuses to return his love. Haunted by her image, which is inevitably accompanied in his mind by a curious melody [heard for the first time after the slow introduction of the opening movement, at the beginning of the fast section], he attempts suicide by poisoning himself with opium (as did many a spurned lover of the time). Because the dose succeeds only in throwing him into a state of delirium, he imagines that he has killed his beloved, that he has been executed for committing the dastardly deed, and that he has yet again encountered the femme fatale, now a mere prostitute, as a participant in the devilish orgy of his funeral."

One of Berlioz's innovations that had a lasting impact on many later symphonies is the consistent return of the melody that represents the beloved woman with ever changing character in each movement. The symphonic poems of Franz Liszt or Richard Strauss would be unthinkable without this technique of unification and variation. Of great influence was also the Dies irae quotation in the frightful finale, which served as a model for Liszt's Totentanz, Saint-Saëns's Danse macabre, Tchaikovsky's "Manfred" Symphony, Rachmaninoff's Rhapsody on a Theme of Paganini, and even the theme music of the horror movie *The Shining*. **Eszter Mikusi**

The Artists

Budapest Festival Orchestra

Iván Fischer co-founded the Budapest Festival Orchestra with Zoltán Kocsis in 1983. From the very beginning, the ensemble has been committed to high-quality music-making and serving its audiences in diverse ways. Today, the BFO is rated among the top ten orchestras in the world, and has given performances at major international music festivals and concert venues, from the Musikverein in Vienna to the Carnegie Hall in New York. The BFO has won two Gramophone Awards and also received a Grammy nomination. Its innovative concerts, such as Autism-friendly Cocoa Concerts, Surprise Concerts, Midnight Music, Concertino, the Dancing on the Square project and Community Weeks, stand unparalleled and have gained fame throughout the world. The Orchestra's opera productions are conducted and directed by Iván Fischer and have been invited to the Mostly Mozart Festival, the Edinburgh International Festival and the Abu Dhabi Festival. Iván Fischer founded the Vicenza Opera Festival in 2018.

Vilde Frang

Vilde Frang's profound musicianship has elevated her as one of the leading and most individual young artists. In 2012 she was awarded the Credit Suisse Young Artists Award which led to her debut with the Wiener Philharmoniker under Bernard Haitink at the Lucerne Festival. Regularly appearing with the world's leading orchestras, in 2016 she made her acclaimed debut with the Berliner Philharmoniker under Sir Simon Rattle. This season sees her give several highly anticipated debuts with the Bayerische Staatsorchester, Les Siècles and London Symphony Orchestra, as well as engagements with Tonhalle Orchester Zürich, Cleveland Orchestra, the Deutsches Symphonie Orchester Berlin and the BBC Symphony Orchestra. She is an exclusive Warner Classics artist and her recordings have received numerous awards (Classic BRIT Award, Diapason d'Or, Grand Prix du Disque, Deutsche Schallplattenpreis, Echo Klassik Award).

Truls Mørk

Truls Mørk is a celebrated artist who performs with the most distinguished orchestras including Orchestre de Paris, Berlin, Vienna and Munich Philharmonic, Philharmonia and London Philharmonic Orchestras, Gewandhaus Orchestra, New York and Los Angeles Philharmonic, in collaboration with conductors such as Mariss Jansons, David Zinman, Manfred Honeck, Gustavo Dudamel, Sir Simon Rattle, Kent Nagano, Yannick Nézet-Séguin and Christoph Eschenbach. During the 2019/20 season engagements include the Boston Symphony and Cleveland Orchestras, Concertgebouw Orchestra, Rotterdam Philharmonic and London Symphony Orchestra with performances at the Barbican Hall, London and at the Alte Oper, Frankfurt. Truls Mørk will give the Japanese premiere of Esa-Pekka Salonen's cello concerto with the Philharmonia, conducted by the composer, following highly successful performances last season at the Royal Festival Hall and Lincoln Center.

Sir Mark Elder

Sir Mark Elder has been Music Director of The Hallé since September 2000. He was previously Music Director of English National Opera (1979–1993) and Principal Guest Conductor of the BBC Symphony Orchestra and City of Birmingham Symphony Orchestra. He has worked with many of the world's leading symphony orchestras, is a Principal Artist of the Orchestra of the Age of Enlightenment and has appeared annually at the Proms for many years. Sir Mark Elder has enjoyed a long association with the Royal Opera House and appears in many other prominent theatres including the Metropolitan Opera, Opéra de Paris and Glyndebourne Festival Opera. He was the first English conductor to conduct a new production at the Bayreuth Festival. In May 2006 he was named Conductor of the Year by the Royal Philharmonic Society and he was awarded Honorary Membership of the Royal Philharmonic Society in 2011.

Budapesti Fesztiválzenekar

Koncertélmény
karácsonyra –
hogyan az ünnep
tovább tartson.

Válogasson BFZ-jegyeket
a fa alá! www.bfz.hu

A BFZ

Budapesti Fesztiválzenekar

Művészeti vezetés

Zeneigazgató: Fischer Iván

Művészeti tervezési

tanácsadó: Jennifer Spencer*

Ügyvezetés

Menedzser-igazgató: Martin Hoffmann

Menedzserigazgató-helyettes:

Erdődy Orsolya

A menedzser-igazgató személyi

asszisztense: Szántó Ildikó

Produkciómenedzsment

Operatív menedzser: Zöld Krisztina

Operatív munkatárs, közösségi

programkoordinátor: Szani Szolongo

Ifjúsági programkoordinátor:

Melisko Krisztina

Turnémenedzser: Pócs Bence

Turnéasszisztens: Wolf Ivett

Technikai vezető: Zentai Róbert

Technikai munkatárs:

Kathi Sándor, Siba István

Zenekari titkár: Kelemen Éva

Marketing, kommunikáció, közönségkapcsolatok

Marketingigazgató: Kolesár Krisztián

Marketingmunkatárs:

Ondok Csilla, Zeller Anna

PR-menedzser: Tossenberger Adél

PR, kommunikáció: Várad Júlía*

Közönségkapcsolatok:

Molnár Adél, Máthé Kiss Simona

Egyéni támogatás, Támogatói Klub

Deák Zsuzsanna*

Pénzügy

Főkönyvelő: Maglódi Györgyné

Könyvelés: Szalai Lászlóné

Titkárság

Titkársági asszisztens:

Aranyosné Boros Angyalka

Budapesti Fesztiválzenekar Alapítvány

Elnök: Simor András

Kurátorok: Besenyi Péter, Boros István,
Heal Edina, Bernhard Hullá, Illés Gábor,

Nicholas Kabcenell, Szecskay András,
Sylvia Tóth, Vámos György dr.,

Varga Zoltán

Tiszteletbeli kuratóriumi tag:

Marschall Miklós

A felügyelő bizottság tagjai:

László Csaba (elnök), Jalsovszky Pál,

Juvancz Beáta, Terták Ádám

Budapesti Fesztiválzenekar Egyesület

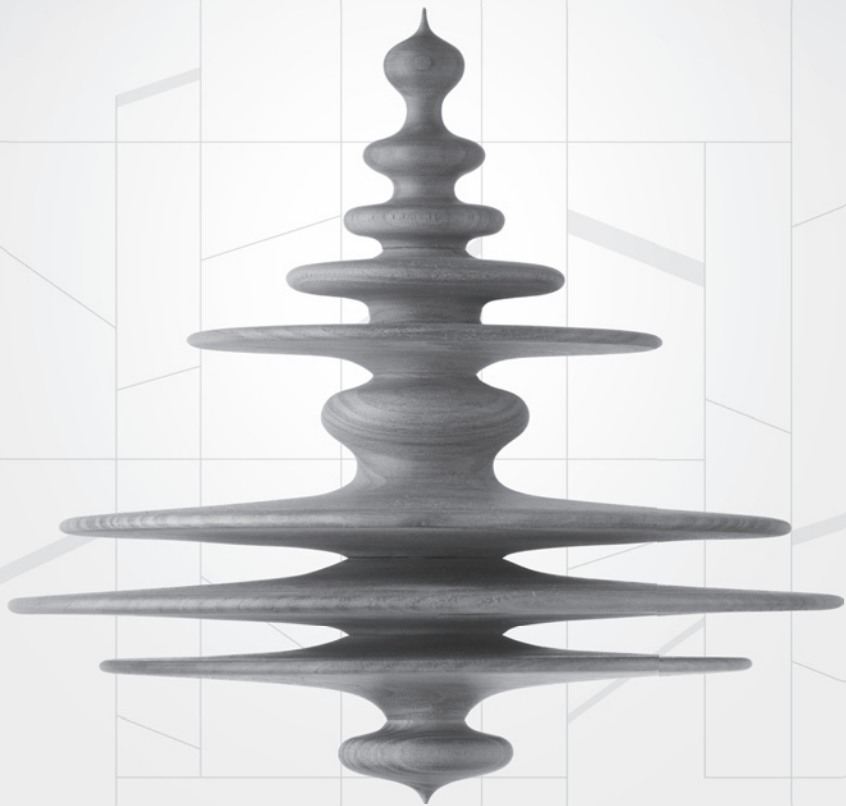
elnöke: Bánffy Eszter

A BFZ Alapítvány a külföldről támo-
gatott szervezetek átláthatóságáról
szóló 2017. évi LXXVI. törvény alapján
külföldről támogatott szervezetnek
minősül.

*külsős tanácsadó

ÉLMÉNY MARAD

Ajándékozzon **Müpa-jegyet**
vagy **-utalványt** karácsonyra!

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Müpa hangszobor-kiállítása

Müpa Zászlótér, 2019. december 4. – 2020. január 5.

Közreműködő: **BADITZ Gyula**
szobrászművész

**Magyar Máltai
Szeretetszolgálat**

Asztalosműhely • Tiszabura

Martin **GRUBINGER**

EÖTVÖS Péter
Speaking Drums

((☺))

Hallgassa
meg!

mupa.hu

Stratégiai
partnerünk:

Stratégiai
médiapartnerünk:

A Müpa támogatója
az Emberi Erőforrások Minisztériuma

Jegyek kaphatók a Müpa jegypénztáraitól,
valamint online a www.mupa.hu oldalon.
További információ: **+36 1 555 3300, +36 1 555 3310**

Támogatók

Köszönjük az eddigi támogatást partnereinknek!

Gyémánt fokozatú partnerek

Ezüst fokozatú partner

Támogató partnerek

Állami partnerek

Stratégiai partnerek

Médiapartnerek

Kövessen minket:

 @Fesztivalzenekar

 @BFO – Budapest Festival Orchestra

 @Budapest Festival Orchestra

 @budfestivalorch

 @BudFestivalOrch

A BFZ elérhetősége

Titkárság:

1033 Budapest, Polgár utca 8–10/B

Telefon: +36 1489 43 30

E-mail: info@bfz.hu

Jegyrendelés: rendeles@bfz.hu

Próbaterem: 1034 Budapest,

Selmeci utca 14–16.

Honlap és online jegyvásárlás:

www.bfz.hu

Kiadja a Budapesti Fesztiválzenekar

Alapítvány

Felelős kiadó a BFZ menedzser-

igazgatója, Martin Hoffmann

Budapesti
Fesztiválzenekar
2019-20

WWW.BFZ.HU

